

- ¹⁶³⁾ *Vergeltungsidée und Zweckgedanke im Strafrecht* (1892), bl. 10—13; bl. 24.
- ¹⁶⁴⁾ *Wille, Determinismus, Strafe* (1895), bl. 213 en volgg..
- ¹⁶⁶⁾ *Die Grundlagen der Strafshuld* (1885), bl. 33.
- ¹⁶⁷⁾ T. a. p., bl. 56.
- ¹⁶⁸⁾ In zijn geschrift: *Wie ist Verantwortung und Zurechnung ohne Annahme der Willensfreiheit möglich?* (1887). Zie daarover Z., dl. XII, bl. 577, noot 10.
- ¹⁶⁹⁾ Z., dl. XII, bl. 578.
- ¹⁷⁰⁾ T. a. p., bl. 44, 51, 79. De Schrijver komt, bl. 44 noot 1, tegen Kleinfeller op, die de vergeldingsgedachte met den rechtsgrond der straf in verband brengt.
- ¹⁷¹⁾ *Was will, was wirkt, was soll die staatliche Strafe?* (1897), bl. 25.
- ¹⁷²⁾ Z., dl. XV, bl. 657.
- ¹⁷³⁾ *Einleitung in das Strafrecht* (1900), bl. 161.
- ¹⁷⁴⁾ *De Gids* (April 1900), bl. 61.
- ¹⁷⁵⁾ *Gerichtssaal*, dl. XLVI, bl. 399.
- ¹⁷⁶⁾ *Gerichtssaal*, dl. XLVII, bl. 245/46.
- ¹⁷⁷⁾ *La Science sociale*, 3de dr. (1897), bl. 305: »cette appréciation est impossible, parce qu'une foule de données nous manquent pour résoudre le problème." En zoo spreekt hij, bl. 291, van eene »préten-
tion de sonder les coeurs et les reines" etc..
- ¹⁷⁸⁾ *Verhandlungen des Einundzwanzigsten Deutschen Juristentages* (1890), Bd. I, bl. 250: »Wir kennen das Mäsz der Schuld nicht, für das wir vergelten wollen"; enz..
- ¹⁷⁹⁾ T. a. p., bl. 68. De rechter moet er van afzien »hier op aarde eene schuld te willen vergelden, waarvan hij, zoo zij bestaat, toch de juiste maat nooit zal kunnen bepalen."
- ¹⁸⁰⁾ Aangehaald bij Mr. de Roos, t. a. p., bl. 76.
- ¹⁸¹⁾ Z., dl. IV, bl. 176.
- ¹⁸²⁾ T. a. p., bl. 49.
- ¹⁸³⁾ Z., dl. XIII, bl. 346.
- ¹⁸⁴⁾ *T. v. S.*, dl. X, bl. 22: »de eigen, of wil men de maatschappelijke zelfverheffing, die ten grondslag ligt aan de vergeldingsstraf, zal plaats maken voor het besef dat de eene mensch niet gerechtigd is den ander te oordeelen, omdat hij niet in staat is diens handelen te verklaren en zijne verantwoordelijkheid te bepalen."
- ¹⁸⁵⁾ Z., dl. XIII, bl. 344.
- ¹⁸⁶⁾ Galaten VI:3.
- ¹⁸⁷⁾ Romeinen VI:17 en 18.